

10. NOVEMBER 1956

Katastrofen som ble avverget

Etter Egypts nasjonalisering av Suez-kanalen ble det opptatt intense internasjonale forhandlinger om en ordning som sikret kanalen som fri ferdselsåre. Forhandlingene tok sikte på å skape en organisasjon av de som brukte kanalen, under FN's kontroll. Like før disse forhandlinger syntes å føre til et resultat — den 29. oktober 1956 — gikk israelske tropper over den egyptiske grensen og besatte Gazaområdet. Det kom til alvorlige kamper. Den 30. oktober meddelte statsminister Eden i Underhuset at britiske og franske militære styr-

ker ville bli satt i land i Egypt for å forsvare nøkkelposisjoner ved Port Said, Ismalia og Suez, og for å sikre fri fart gjennom kanalen. Den 31. oktober kl. 5.30 om morgenen gikk britiske og franske krigsskip, fly og landgangstropper til angrep på Port Said og Suezkanalen. I løpet av få døgn var Port Said bombet og besatt. FN grep inn, Hovedforsamlingen fordømte Storbritannias og Frankrikes makt-
overgrep — og FN besluttet å sende internasjonale tropper til Suez for å stanse krigshandlingene.

Norge etterkom øyeblikkelig FN's oppfordring om å stille en troppeavdeling til disposisjon. Da troppen stod reiseklar på Fornebu den 10. november, talte statsminister Einar Gerhardsen til den:

De siste fjorten dagene har vært fylt av rystende og dramatiske hendinger ute i verden. Hendingene i Midt-Østen kunne uhyggelig lett ha utviklet seg til en storkrig. Faren er ennå ikke over, men når vi i dag har et sterkt begrunnet håp om en fredelig avvikling av denne konflikten, så skyldes det først og fremst FN og organisasjonens raske og faste opptreden.

Vaktstyrker fra De forente nasjoner skal nå ta over ansvaret for opprettholdelsen av orden i de områder som har vært berørt av konflikten. Dere reiser nå som en fortropp for den norske avdelingen. Som utenriksministeren sa i Stortinget i går, er regjeringen glad for at dere kan komme av gårde alt nå. Jo før FN-styrkene kan komme på plass, jo bedre. Det dreier seg i høy grad om et kappløp med tida.

Det er all grunn til å glede seg over den raske behandlingen denne saken har fått i Norge. Henvendelsen fra generalsekretær Hammarskjöld kom om kvelden, søndag 4. november, ble behandlet i regjeringen samme kveld, lagt fram i statsråd på Slottet mandag kl. 12, overlevert Stortinget kl. 13, komitébehandlet på én time og avgjort av Stortinget kl. 15. På mindre enn ett døgn hadde de ansvarlige myndigheter avgjort saken. Det er litt av en rekord. Når det var mulig, skyldtes det bl. a. raskt og dyktig arbeid fra utenriksdepartementet og forsvarsdepartementet og fra Stortingets utenrikskomité.

Gjennom hele natta arbeidet de militære myndigheter med oppsetting av avdelingen, og de var i det vesentligste ferdige når Stortinget gjorde sitt vedtak. Alle som har gjort en god innsats, fortjener anerkjennelse og takk.

Det er ingen fornøylesreise dere står foran. Dere går til en oppgave som legger et sterkt ansvar på hver enkelt — befal og menig. Vi ber om at hver enkelt er seg dette sitt ansvar bevisst. Opptre alltid med nødvendig ro og verdighet utad og med samhold og kameratskap innad i den norske

flokken. Dere representerer Norge, men mer enn det. Dere representerer en verdensorganisasjon som de fleste folk i alle land nå setter sin lit til.

Dere reiser ikke for å delta i krig, men for å hindre krig. Derfor vil alle deres egne landsmenn og en hel verden følge dere med et inderlig ønske om at det må gå dere godt, og at oppgaven dere går til, må lykkes.